

סדרת טלוויזיה
ללימוד השפה העברית

ירושלים
שיעור מספר 10

עורכים
רפי בנאי ד"ר אביב עקרוני

A Television Series
for Hebrew Language Learning

Jerusalem

Lesson 10

Edited by
Rafi Bannai Dr. Aviv Ekrony

חלק א: ירושלים

- הלנה: מעניין, איפה אנחנו?
מיכאל: בירושלים.
הלנה: אני יודעת שאנחנו בירושלים, אבל איפה אנחנו בדיוק?
מיכאל: איפה?
הלנה: שם, מעניין מה זה?
יורי: זאת טחנת רוח. בטחנה עשו קמח.
מיכאל: עשו? מתי עשו?
יורי: לפני הרבה שנים.
הלנה: איך אתה יודע?
יורי: למדתי בבית הספר. קראתי ספרים. ראיתי תמונות.
מיכאל: מעניין, מי בנה את הטחנה? מה שם השכונה?
יורי: את הטחנה בנה משה מונטיפיורי, הוא בנה גם את הבתים על יד השכונה. שם השכונה היום - "ימין משה".
הלנה: אתה יודע הרבה...
מיכאל: אבל מי זה משה מונטיפיורי? מה הוא עשה בירושלים?
יורי: למה הוא בנה טחנת קמח?
הלנה: אבא, יש לך הרבה שאלות...
הלנה: משה מונטיפיורי, יהודי אנגלי שרצה לעזור ליהודים בירושלים. הוא רצה לבנות שכונה חדשה ומודרנית. ב-1857 הוא בנה עשרים בתים וטחנת קמח מחוץ לחומות העיר העתיקה. עשרים משפחות גרו ועבדו בשכונה. זאת השכונה היהודית הראשונה מחוץ לחומות.

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם לזכור:

interesting	-	מעניין	flour	-	קמח
builds	-	בונה	outside	-	מחוץ ל...
helps	-	עוזר	windmill	-	טחנות רוח
			question	-	שאלה
			wall	-	חומה

Pa'al conjugation (ל"ה)

הקשב!

- ראיתי תמונות.

- הוא בנה את טחנת הקמח.

- משה מונטפירי רצה לעזור ליהודים.

כאשר האות השלישית של השורש היא ה, היא הופכת בשם הפועל לאותיות - ות.
When the third root letter is ה, in the infinitive form it changes to ות

X ה - ל X X ות

רואה - לראות

קונה - לקנות

עושה - לעשות

בונה - לבנות

שותה - לשתות

רוצה - לרצות

נטיית פעלי גזרת ל"ה בזמן עבר היא: (Past tense)

(אני) קניתי

(אתה) קנית (את) קנית

(הוא) קנה (היא) קנתה

(אנחנו) קנינו

(אתם) קניתם (אתן) קניתן

(הם) קנו (הן) קנו

דוגמות נוספות:

(אני) ראיתי	
(אתה) קנית	(את) קנית
(הוא) עשה	(היא) עשתה
(אנחנו) בנינו	
(אתם) ראיתם	(אתן) ראיתן
(הם) קנו	(הן) קנו

בזמן עבר ה' השורש משתנה בנטייה ובמקומה מופיעה האות י'. האות ה' נשארת רק בגוף שלישי יחיד.

In the past tense, the third root letter - ה - changes to י', except in the third person singular.

ע.ש.ה. - אני עשיתי

אבל - הוא עשה
היא עשתה

תרגיל!

אמור את המשפטים בשלילה בזמן עבר.
Change these sentences to past tense negative. Refer to the example.

דוגמה:

כל יום הוא שותה קפה בבוקר. (אתמול) אתמול הוא לא שתה קפה בבוקר.

כל שבוע הם קונים בשוק. (לפני שבוע) _____

כל ערב אתן עושות סלט. (אתמול בערב) _____

כל יום אני רוצה לראות טלוויזיה (אתמול) _____

כל שבת אתה רואה סרט. (אתמול) _____

השלם את השיחה. כתוב את הפעלים שבסוגריים בזמן עבר.
Complete the sentences, changing the verbs in parentheses to past tense:

הלנה: אנה, את _____ (ראה) את מה שאני _____ (קנה)?

אנה: כמה _____ (עלה) החולצה?

הלנה: היא היא _____ (עלה) 100 ש"ח.

אנה: איפה את _____ (קנה) את החולצה הזאת?

הלנה: אני _____ (קנה) בקניון בתל-אביב.

אנה: יופי. גם אני רוצה לקנות שם.

הרבה חברות שלי _____ (קנה) שם בגדים יפים.

א. כתוב את הפעלים שבסוגריים בזמן עבר.

היא (ראה) _____ סרט יפה.

היא (אפה) _____ עוגה טעימה.

היא (קנה) _____ חולצה יפה.

היא (רצה) _____ לשמוע קונצרט.

היא (עלה) _____ לארץ לפני שנה.

היא (ענה) _____ לטלפון.

ב. כתוב את הפעלים שבסוגריים בזמן עבר.

הם (ראה) _____ סרט יפה.

הם (קנה) _____ חולצה יפה.

הם (רצה) _____ לשמוע קונצרט.

הם (עלה) _____ לארץ לפני שנה.

הם (ענה) _____ לטלפון.

תרגיל מספר 2

מילת היחס **את**
The preposition - **את**

הקשב!

- הוא בנה **את** הבתים בשכונה.
- משה מונטיפיורי בנה **את** הטחנה.

לפני שם עצם מיודע (שם עצם עם ה הידיעה) מופיעה המלה "**את**":

The preposition "**את**" precedes the definite article:

- אנחנו ראינו **את** המלצר שלנו.
- הוא בנה **את** השכונה "ימין משה".
- ראיתי סרט מעניין - ראיתי **את** הסרט המעניין של ברגמן.
- הוא אוהב מרק - הוא אוהב **את** המרק של אמא.

תרגל!

חבר את שני חלקי המשפטים למשפט אחד והוסף "**את** ה-" לפי הצורך:
Combine the two sentences, using **את** ה:

חזור ואמור	אמור וכתוב	המשפטים
היא ראתה את הסרט "מלחמה ושלוש".		היא ראתה/סרט "מלחמה ושלוש".
אנחנו ראינו את המורה לביולוגיה שלנו.		אנחנו ראינו/מורה לביולוגיה שלנו.
הוא קורא את המילים בעברית.		הוא קורא/מילים בעברית
אתם בניתם את הבית שלכם בירושלים.		אתם בניתם/בית שלכם בירושלים
הוא שולח את המכתב לסבתא ברוסיה.		הוא שולח/מכתב לסבתא ברוסיה

חבר את שני חלקי המשפטים למשפט אחד (טור א' + טור ב')
 Combine the two parts into one sentence:

טור ב'	טור א'
	דוגמה:
האנשים בישראל	(1) הוא אוהב את
העיר העתיקה	(2) אנחנו אוהבים את
המכתבים לרוסיה	(3) הם שולחים את
החברים ממוסקבה	(4) את מכירה את
המשפחה מתל-אביב	(5) אתה פוגש את
המתנות ליום ההולדת	(6) היא מקבלת את
הסרט המעניין	(7) אנחנו שונאים את
הצעקות בשוק	(8) אנחנו ראינו את
העיתון	(9) הוא קרא את
התפוח	(10) היא אכלה את

חלק ב: ירושלים (המשך)

מיכאל: לאן עכשיו?

הלנה: אני רוצה ללכת למוזיאון ישראל. שמעתי שיש בו הרבה תמונות מודרניות של ציירים ישראלים.

מיכאל: תמונות מודרניות? אני לא אוהב אומנות מודרנית.

הלנה: שמעתי שיש במוזיאון גם אומנות עתיקה. אפשר לראות בו את "המגילות הגנוזות".

יורי: "מגילות גנוזות"? מה זה?

מיכאל: "המגילות הגנוזות" הן מגילות תנ"ך עתיקות. ארכיאולוגים מצאו את המגילות בקומראן, במדבר יהודה, במערה על-יד ים המלח.

יורי: אבא, אני רוצה לראות את המגילות העתיקות.

מיכאל: אנחנו יכולים לנסוע למוזיאון ולראות את המגילות בהיכל הספר.

הלנה: ומה עם התמונות של הציירים הישראלים?

מיכאל: אנחנו יכולים קודם לראות את המגילות ואחר כך את התמונות.

הלנה: בהיכל הספר במוזיאון ישראל זאת מגילה עתיקה.

מיכאל: כן, זאת מגילה עתיקה מאוד. זה ספר ישעיהו.

הלנה: הנביא ישעיהו?

מיכאל: כן, הנביא ישעיהו. הוא דיבר על שלום. הוא אמר: "לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה".

יורי: אבא!!

מיכאל: קראתי את זה בתנ"ך.

יורי: אבא, מי כתב את המגילות?

מיכאל: את המגילות כתבה קבוצה של גברים שחייתה לבד במדבר יהודה לפני 2000 שנה. הם כתבו על מלחמה גדולה בין כוחות האור לכוחות החושך.

יורי: כוחות האור, כוחות החושך?

מיכאל: כן. כוחות האור הם סמל לטוב. כוחות החושך הם סמל לרע.

מיכאל: אולי האור הוא סמל למדינת ישראל שקמה לעם היהודי אחרי הרבה שנים של חושך בגולה.

הלנה ויורי: אולי!!

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם לזכור:

hidden scrolls -	מגילות גנוזות	light -	אור
finds -	מוצא	darkness -	חושך
		art -	אומנות
		group -	קבוצה
		men -	גברים

תרגיל מספר 3

בי, בד, בו...

הקשב!

- יש במוזיאון הרבה תמונות של ציירים ישראלים.
- יש בו הרבה תמונות של ציירים ישראלים.

- מי כתב את המגילות? מה יש בהן?

בני	בני
בכס	בך
בכך	בך
בהם	בו
בהן	בה

ה.

תוספת לקלטת

שים לב!

הם-ן	אתם-ן	אנחנו	היא	הוא	את	אתה	אני	ב
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	
בָּהֶם-ן	בָּכֶם-ן	בָּנוּ	בָּהּ	בוֹ	בְּךָ	בְּךָ	בִּי	

השלם את המשפטים. השתמש במילים שבטבלה.
Complete the sentences, using the words in the table:

- (1) דוד קנה מכונית חדשה. הוא נסע _____ לירושלים.
- (2) תלמידים, המורה מסתכלת _____.
- (3) הדירה גדולה, אבל עוד אין _____ רהיטים.
- (4) אנחנו יכולים לתת את הספרים, אנחנו כבר לא משתמשים _____.
- (5) עכשיו בחינה בעברית. בבקשה לסגור את המחברות והספרים ולא להסתכל _____.
- (6) התמונה כל כך יפה. אנחנו מסתכלים _____ כל הזמן.
- (7) יש לו אלבום מרוסיה. הוא אוהב להסתכל _____.
- (8) אנחנו קנינו טלוויזיה, ואנחנו צופים _____ כל היום.

Answer the questions, using the correct form of the preposition 'ב'

חזור ואמור	אמור וכתוב	המשפט
יש בה כסאות ושולחנות.		מה יש בכיתה? (כסאות ושולחנות)
יש בו תמונות ועתיקות.		מה יש במוזיאון? (תמונות ועתיקות)
יש בהם תמונות וסיפורים		מה יש בספרים? (תמונות וסיפורים)
יש בהן בגדים ורהיטים.		מה יש בחנויות? (בגדים ורהיטים)
יש בה מוזיאון ישראל.		מה יש בירושלים? (מוזיאון ישראל)

תרגיל מספר 4

קודם ואחר-כך
Before and after

הקשב!

- אנחנו יכולים קודם לראות את המגילות ואחר כך את התמונות.

תרגל!

השתמש במילות הזמן "קודם" ו"אחר-כך".

חזור ואמור	אמור וכתוב	המשפטים
רות קודם אוכלת מרק ואחר-כך אוכלת עוגה.		אוכלת מרק/אוכלת עוגה. (רות)
בישראל קודם הולכים לצבא ואחר-כך הולכים לאוניברסיטה		הולכים לצבא/הולכים לאוניברסיטה. (בישראל)
בבוקר קודם קמים ואחר-כך הולכים לעבודה.		קמים/הולכים לעבודה. (בבוקר)
בערב קודם רואים טלוויזיה ואחר-כך הולכים לישון.		רואים טלוויזיה/הולכים לישון. (בערב)

תוספת לקלטת

קודם ואחר כך

חבר טור א' עם טור ב'. כתוב משפטים והשתמש במילים - **קודם** ו**אחר כך**.
Combine the columns, using the words **קודם** and **אחר כך**.

טור ב'

טור א'

דוגמה:

(1) השיעור מתחיל.

(1) המורה נכנסת לכיתה.

קודם המורה נכנסת לכיתה ואחר כך השיעור מתחיל.

(2) היא מתחילה לעבוד.

(2) היא לומדת עברית.

(3) הולכים לקולנוע.

(3) הם קונים כרטיסים.

(4) נוסע לעבודה.

(4) בוריס נכנס למכונית.

(5) הולכים לאולפן.

(5) אוכלים ארוחת בוקר.

(6) כותבת מכתב לרוסיה.

(6) היא קונה בולים.

(7) אנחנו מזמינים ארוחה.

(7) המלצר נותן תפריט.

- מיכאל: הנה הכותל. כל השנים חלמתי לראות את הכותל המערבי בירושלים.
 יורי: שמעתי שאפשר לכתוב בקשה על פתק ולשים בין האבנים בכותל.
 הלנה: מה הבקשה שלך?
 יורי: זה סוד.
 יורי: אבא, הכותל הוא קיר של בית המקדש!
 מיכאל: הכותל הוא חלק מהחומה של בית המקדש.
 יורי: למה יש אבנים גדולות ואבנים קטנות בכותל?
 מיכאל: האבנים הגדולות הן מהתקופה של הורדוס. הורדוס המלך בנה את בית המקדש השני לפני אלפיים שנה.
 יורי: והאבנים הקטנות?
 מיכאל: האבנים הקטנות הן מהתקופה הצלבנית, והאבנים הקטנות מאד הן מהתקופה הערבית והתורכית.
 יורי: אני מבין. האבנים מספרות את ההיסטוריה של הכותל.
 יורי: אבא, איפה לשים את הפתק?
 מיכאל: זה סוד גדול?
 יורי: סוד גדול מאד.
 מיכאל: סוד גדול מאד שמים בין האבנים הגדולות.

אוצר מילים

אלה המילים שכדאי לכם לזכור:

wall -	חומה	wall -	כותל
stone -	אבן	the Western Wall -	הכותל המערבי
dreams (v) -	חולם	request -	בקשה
to place -	שם-לשים	secret -	סוד
		period -	תקופה

תרגיל מספר 5

את

הקשב!

- אני אוהב את ישראל.
- אני אוהב את מדינת ישראל.
- אני אוהב את המדינה שלנו.

לפני שם עצם פרטי כמו ישראל, ירושלים, רחל, מוסיפים "את", אבל לא מוסיפים את ה הידיעה.

The preposition **את** is not followed by the definite article when it precedes proper names.

תרגל!

השתמש במילת היחס **את** או **את ה** - לפי הצורך:

חזור ואמור	אמור וכתוב	המשפט
רומאו אוהב את יוליה	_____	רומאו אוהב/יוליה
יורי אוהב את האוכל של אמא.	_____	יורי אוהב/אוכל של אמא
הם קנו את הרהיטים בשוק.	_____	הם קנו/רהיטים בשוק
אתה ראית את רות.	_____	אתה ראית/רות
מונטפיורי בנה את השכונה ימין משה.	_____	מונטפיורי בנה/השכונה ימין משה

הוסף את ה, או את, לפי הצורך. השתמש במילים: ירושלים, חברים, תמונות, תל-
אביב, בודיס, קיבוץ, קונצרט, סרט, בית, משפחה, הורים.

Compose sentences with the following words, using את ה or את as required:

- (1) אני אוהב/ת _____ (6) אני אוהב/ת _____
(2) אני אוהב/ת _____ (7) אני אוהב/ת _____
(3) אני אוהב/ת _____ (8) אני אוהב/ת _____
(4) אני אוהב/ת _____ (9) אני אוהב/ת _____
(5) אני אוהב/ת _____ (10) אני אוהב/ת _____

ועוד משהו...

על ירושלים

ירושלים, העיר שנמצאת בליבו של כל יהודי.

ירושלים היא המרכז הרוחני והדתי של העם היהודי בכל הדורות וסימלה - הכותל המערבי. כאן, ליד הכותל המערבי, מתפללים היהודים היום, כפי שעשו במשך אלפיים שנה. ירושלים קדושה למוסלמים ובמרכזה כיפת הסלע. לנוצרים כנסיות רבות בירושלים, והגדולה בהן כנסיית הקבר הקדוש.

הנה כי כן, בירושלים, עיר הנצח של העם היהודי, נמצא הכותל המערבי, שהוא שריד אחרון של בית המקדש. בחפירות גילו ארכיאולוגים את המשכו של הכותל, שהיה חבוי מתחת לאדמה משך מאות רבות של שנים. עכשיו אפשר לבקר במקום ולהרגיש את קדושתו.

ירושלים - עיר של היסטוריה עתיקה הנבנית מחדש.

במקום שבו עמדו בתים ישנים, נבנים עתה בתים חדשים. כאן מפגש של ישן וחדש, הווה ועבר.

כך גם בחנויות המודרניות, שבהן אפשר לקנות מזכרות המסמלות את ירושלים של היום ושל אתמול, וכך גם בשוק הערבי, שבו הסחורה של היום מתערבת בניחוחות העבר ובריח של היסטוריה רבת שנים.

כנסת ישראל היא סמל לעצמאות ישראל המודרנית בעיר הבירה הנצחית, שלא נשכחה מלב העם, ועליה אמר המשורר: "יפה נוף, משוש כל הארץ" ו"אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני".

A Television Series
for Hebrew Language Learning

Jerusalem

Lesson 10

Edited by
Rafi Bannai Dr. Aviv Ekrony